

การพัฒนาทักษะการเขียนจดหมาย โดยใช้ทฤษฎีของธอร์นไคค์
ในรายวิชาการตอบโต้ตอบจดหมายธุรกิจ
ของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3
วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนการ

โดย
นางสาววิณา พ่วงเพ็ง

งานวิจัยนี้ เป็นการพัฒนาทางการศึกษา
วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนการ
ปีการศึกษา 2562

บทคัดย่อ

ชื่องานวิจัย การพัฒนาทักษะการเขียนจดหมาย โดยใช้ทฤษฎีของธอร์นไคค์ในรายวิชาการ
ตอบโต้ตอบจดหมายธุรกิจ ของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3
วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณพวิทยพัฒน์
ชื่อผู้วิจัย นางวีณา พ่วงเพ็ง
สาขาวิชา ภาษาต่างประเทศ วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณพวิทยพัฒน์
ปีการศึกษา 2562

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) .เพื่อศึกษาคะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกเขียน ของทักษะการเขียนจดหมายของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณพวิทยพัฒน์ 2) .เพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกเขียน ของทักษะการเขียนจดหมายของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณพวิทยพัฒน์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณพวิทยพัฒน์ จำนวน 49 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบฝึกเขียนจดหมาย 2) แบบทดสอบสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test แบบ Dependent

ผลการวิจัย พบว่า

จากการใช้แบบฝึกเขียนของการเขียนจดหมาย มีค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียน เท่ากับ 8.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.69 ค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียน เท่ากับ 12.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.39 และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียนและค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียน มีค่า t-test เท่ากับ -14.880 และค่า Sig. เท่ากับ .000 พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า จากการใช้แบบฝึกเขียนสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนจดหมาย โดยใช้ทฤษฎีของธอร์นไคค์ในรายวิชาการตอบโต้ตอบจดหมายธุรกิจ ของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนชกการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ที่กรุณาเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ และเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ส่วนหนึ่งเนื่องจากทางวิทยาลัย โดยท่านผู้อำนวยการได้กรุณาช่วยเหลือมอบทุนวิจัย ตลอดจนความช่วยเหลือ เอื้ออำนวยความสะดวก และให้ความอนุเคราะห์ต่อการดำเนินงานครั้งนี้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

คุณค่าประโยชน์และความดีที่ได้รับจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดา มารดาและผู้มีอุปการคุณทุกท่าน ที่คอยเป็นกำลังใจ อบรม สั่งสอน ให้ความช่วยเหลือให้ผู้วิจัยได้มีความมานะพยายาม มีความอดทนจนประสบความสำเร็จในการศึกษาผู้วิจัยสำนึกในความกรุณาและซาบซึ้งใจในทุกท่านด้วยความจริงใจขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

นางสาววิณา พ่วงเพ็ง

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 แนวทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
บทที่ 3 ประชากร และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	23
บทที่ 4 วิธีดำเนินการวิจัย	24
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาวิจัย	25
ประวัติผู้วิจัย	27

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การเรียนภาษาอังกฤษนั้นมุ่งให้นักเรียนได้ใช้ทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งมีความจำเป็นอย่างไรที่นักเรียนจะต้องมีพื้นฐานความรู้ทางด้านกระบวนการดังกล่าว ถ้าหากว่านักเรียนขาดทักษะกระบวนการด้านใด ด้านหนึ่งแล้ว ก็จะเป็นปัญหาที่สำคัญมากแก่ตัวผู้เรียนและครูผู้สอน เพราะจะทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนขาดประสิทธิภาพและส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ดีเท่าที่ควร

การเขียนเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการเรียนภาษาอังกฤษ เพราะเป็นทักษะที่สามารถประเมินความรู้ ความเข้าใจของผู้เรียนได้เป็นลำดับแรก โดยใช้วิธีการฝึกการเขียนคำศัพท์พื้นฐานหรือคำศัพท์เบื้องต้นที่ผู้เรียนใช้ในชีวิตประจำวัน หลังจากนั้นก็จะพัฒนา เพื่อต่อยอดความรู้ความเข้าใจในด้านทักษะการเขียน โดยการฝึกให้ผู้เรียนเขียนเอกสารภาษาอังกฤษประเภทต่าง ๆ เช่น การเขียนประวัติส่วนตัวเป็นภาษาอังกฤษ (Resume) การเขียนจดหมายประเภทต่าง ๆ เช่น การเขียนจดหมายสมัครงาน (Application Form) เป็นต้น

จากการที่ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนชกการ พบว่านักศึกษาบางคนยังขาดทักษะทางการเขียน ไม่ว่าจะเป็นการเขียนประวัติส่วนตัวเป็นภาษาอังกฤษ (Resume) และการเขียนจดหมายประเภทต่าง ๆ เช่น การเขียนจดหมายสมัครงาน (Application Form) ซึ่งจดหมายประเภทนี้เป็นจดหมายที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์กับนักศึกษาในอนาคต ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นควรที่จะนำนักศึกษาที่ยังขาดทักษะนี้มาทำการวิจัยเพื่อให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนจดหมาย โดยใช้ทฤษฎีของธอร์น ไคล์ ในรายวิชาการตอบโต้ตอบจดหมายธุรกิจ ของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนชกการ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนจดหมาย โดยใช้ทฤษฎีของธอร์น ไคล์ ในรายวิชาการตอบโต้ตอบจดหมายธุรกิจ ของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 3 วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนชกการก่อนเรียนและหลังเรียน และนำแบบฝึกเขียนนี้ไปใช้กับนักศึกษาในรุ่นต่อไปเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนจดหมายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนจดหมาย โดยใช้ทฤษฎีของธอร์น ไคค์ ในรายวิชาการตอบโต้ตอบจดหมายธุรกิจ ของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 3 วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนชยการ ก่อนเรียนและหลังเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนชยการ จำนวน 49 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนชยการ จำนวน 49 คน

พื้นที่ในการวิจัย คือ วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนชยการ

ระยะเวลาในการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

ตัวแปรในการวิจัย คือ

1. ตัวแปรอิสระ คือ ทฤษฎีของธอร์น ไคค์
2. ตัวแปรตาม คือ ทักษะการเขียนจดหมาย

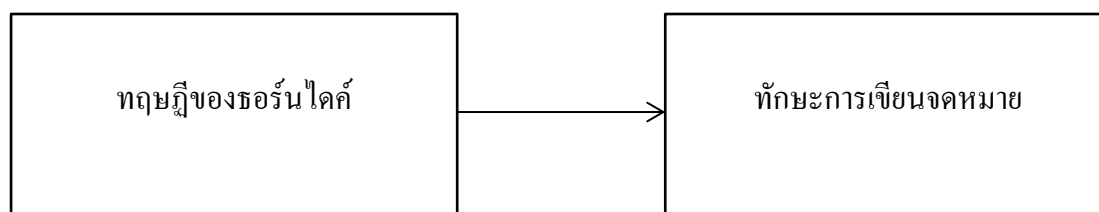
นิยามศัพท์เฉพาะ

ทักษะการเขียนจดหมาย หมายถึง ความสามารถในการเขียนจดหมายสมัครงานภาษาอังกฤษ ประกอบด้วยข้อความ 4 ส่วนใหญ่ คือ 1.ย่อหน้าแรก คือ เกริ่นนำ ว่าทราบข่าวการรับสมัครงานจากแหล่งใด และสนใจจะสมัครงานในตำแหน่งใด 2.ย่อหน้าที่ 2-3 กล่าวถึงประวัติส่วนตัว 3.ย่อหน้าที่ 4 อ้างอิงบุคคลที่รับรองและรู้จัก 4.ย่อหน้าสุดท้าย กล่าวถึงท้ายว่าพร้อมที่จะได้รับการสัมภาษณ์ และพร้อมที่จะทำงาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงคะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกเขียน ของทักษะการเขียนจดหมายของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนชยการ
2. ได้เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกเขียน ของทักษะการเขียนจดหมายของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนชยการ
3. นำแบบฝึกเขียน ไปใช้กับนักศึกษาในรุ่นต่อไปในการจัดการเรียนการสอน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนจดหมาย โดยใช้ทฤษฎีของธอร์นไคค์ ในรายวิชาการตอบโต้ตอบจดหมายธุรกิจ ของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนชยการ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ เอกสารทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเนื้อหาเป็นหัวข้อดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการวิจัยและการพัฒนาทางการศึกษา
 - 1.2 ความหมายของการวิจัยและการพัฒนาทางการศึกษา
 - 1.2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา
2. หลักสูตรที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1 หลักสูตรวิชา การตอบโต้ตอบจดหมายธุรกิจ
3. แนวคิดและทฤษฎีของธอร์นไคค์
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 4.1 ความหมายของสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 4.2 ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 4.3 หลักเกณฑ์ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 4.4 ประเภทของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 4.5 จุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการวิจัยและการพัฒนาทางการศึกษา

1. ความหมายของการวิจัยและการพัฒนาทางการศึกษา

เกย์ (Gay, 1976: 8) กล่าวว่า การวิจัยและพัฒนา หมายถึง กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์สำหรับใช้ในโรงเรียนซึ่งผลิตภัณฑ์จากการวิจัยและพัฒนา ยังหมายถึง รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ฝึกอบรม วัสดุที่ใช้ในการเรียนรู้ การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม สื่อการสอน และระบบการจัดการ การวิจัยและพัฒนา ยังครอบคลุมถึงการกำหนดจุดประสงค์ ลักษณะของบุคคลและระยะเวลาผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาจากการวิจัยและพัฒนา จะเป็นไปตามต้องการ และขึ้นอยู่กับรายละเอียดที่ต้องการ

ผลผลิตทางการศึกษา ได้แก่ อีปกรณที่ใช้ในการสอน สื่อการสอน สื่อการเรียนรู้ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ และการจัดระบบ การวิจัยและพัฒนาจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น วัตถุประสงค์ บุคลากร และเวลาในการทำให้สมบูรณ์ ผลของการพัฒนาจะทำให้ได้มาเพื่อตอบสนองต่อความต้องการและรายละเอียดที่เฉพาะเจาะจง และจะสมบูรณ์แบบ เมื่อผลผลิตถูกนำไปทดลองภาคสนามและหาประสิทธิภาพให้อยู่ในระดับมาตรฐาน

บอร์กและกอลด์ (Borg & Gall, 1986: 782) ได้ให้ความหมายการวิจัยและพัฒนา คือ กระบวนการที่นำมาพัฒนาและตรวจสอบความถูกต้องของผลิตภัณฑ์ทางการศึกษา คำว่าผลิตภัณฑ์ในที่นี้ไม่ได้หมายความว่าเพียงแต่สิ่งที่อยู่ในหนังสือ ในภาพยนตร์ประกอบการสอนและคอมพิวเตอร์เท่านั้น แต่ยังหมายรวมถึงระเบียบวิธีการ เช่น ระเบียบวิธีในการสอน โปรแกรมการสอน เช่น โปรแกรมการศึกษาเรื่องยาหรือ โปรแกรมการพัฒนาค้นทำงาน จุดเน้นของโครงการวิจัยและพัฒนาในปัจจุบันปรากฏในฐานของโครงการพัฒนา โปรแกรมนี้เป็นระบบการเรียนรู้ที่สลับซับซ้อนที่รวมเอาการพัฒนาทางวัตถุและการอบรมบุคลากรเพื่อให้สามารถทำงานได้ในบริบทเฉพาะ

ทิสนา แคมณี (2540: 5) กล่าวว่า การวิจัยและพัฒนา (research and development) คือ การวิจัยที่มุ่งเอาความรู้จากการวิจัยบริสุทธิ์ไปวิจัยต่อ โดยพัฒนาเป็นเทคนิคหรือวิธีการที่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาและทดลองใช้งานเป็นผลที่น่าพอใจ แล้วจึงนำไปเผยแพร่ใช้ในวงกว้างเพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ไพฑูริย์ ลินลาธน์ และสำลี ทองทิว (2534: 22) กล่าวว่า การวิจัยและพัฒนา เป็นการวิจัยประยุกต์เป็นขั้นที่กระทำต่อจากการวิจัยบริสุทธิ์ เป็น การนำความรู้จากการวิจัยบริสุทธิ์ไปวิจัยต่อ และพัฒนาเป็นเทคนิค หรือวิธีการที่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาอย่างได้ผล

นิโบล นิมกึ่งรัตน์ (2543 : 26) ได้กล่าวว่า การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) การวิจัยและพัฒนาเป็นกระบวนการที่ใช้การพัฒนาและประเมินผล ขั้นตอนส่วนใหญ่จะเน้นหนักไปทางการประเมินผลและผลผลิต จุดมุ่งหมายในการวิจัยและพัฒนาจะแตกต่างจากการวิจัยทั่วไป คือ วิจัยทั่วไป คือ วิจัยทั่วไปนั้นมุ่งแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ แต่การวิจัยพัฒนานั้นมุ่งเกี่ยวกับการพัฒนาผลผลิตให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพยิ่งขึ้น

รุ่งโรจน์ แก้วอุไร (2549 : ออนไลน์) กล่าวว่า การวิจัยและพัฒนา เป็นการวิจัยที่ต้องการค้นคว้าและพัฒนา ทำการทดสอบในสภาพจริง ทำการประเมิน และดำเนินการปรับปรุงผลิตภัณฑ์หลาย ๆ รอบจนได้ผลการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ

สรุปได้ว่า การวิจัยและพัฒนา หมายถึง กระบวนการที่ต้องดำเนินการค้นคว้า พัฒนา ทดลอง และประเมินผล เพื่อปรับปรุงให้ผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาทางการศึกษาอย่างได้ผล

2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา หรือวัฏจักรอาร์แอนด์ดี (R & D Cycle) เป็นการศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนา ทดสอบในสถานการณ์จริง การปรับปรุงข้อบกพร่องระหว่างการทดสอบเพื่อความถูกต้องของโปรแกรมการวิจัยและพัฒนา วัฏจักรหรือขั้นตอนเหล่านี้จะต้องทำซ้ำ ๆ จนกว่าการทดสอบจะชี้ว่าผลิตภัณฑ์เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย

จุดมุ่งหมายของการวิจัยทางการศึกษาจะไม่ต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ แต่ต้องการค้นพบความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับพื้นฐาน ด้วยการวิจัยพื้นฐาน หรือเกี่ยวกับการปฏิบัติ ด้วยการวิจัยประยุกต์ แต่การวิจัยประยุกต์หลายโครงการที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการศึกษา เช่น โครงการวิจัยที่เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการสอนอ่าน นักวิจัยต้องพัฒนาการเรียนสอนขึ้นมา แม้สื่อจะถูกสร้างขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับแต่ละวิธีที่ต้องการวิจัย แต่อาจไม่ได้จริงในระบบการศึกษาในทำนองเดียวกันก็มีผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการวิจัยประยุกต์จำนวนไม่มากที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในโรงเรียนเช่นกัน

วิธีที่จะเชื่อมช่องว่างระหว่างการวิจัยและแนวปฏิบัติจริงในการศึกษาก็คือ การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา เพราะนอกจากจะมีจุดมุ่งหมายในการค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ แล้วยังหาแนวทางที่จะทำให้ความรู้ที่จะได้นั้นสามารถนำไปใช้ได้จริงในระบบการศึกษาก็ด้วย การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษาจึงไม่มีจุดมุ่งหมายในการเข้ามาแทนที่การวิจัยพื้นฐานและการวิจัยประยุกต์ แต่ทั้งการวิจัยพื้นฐาน การวิจัยประยุกต์ และการวิจัยพัฒนาต่างนำการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาด้วยกันทั้งสิ้น

นอกจากนี้ การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษายังเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีการสอน ซึ่งเป็นพื้นฐานการใช้วัสดุและอุปกรณ์ทางโสตทัศน เพื่อใช้ในการออกแบบระบบการเรียนรู้ โดยใช้ความรู้วางแผน เพื่อทำโครงการวิจัยและพัฒนา ควรจะศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีการสอน เพื่อกำหนดวิธีการและรูปแบบของโครงการ กำหนดความจำเป็นเป็นการวิเคราะห์ระบบ วิเคราะห์หน้าที่ และวิเคราะห์ทักษะเพื่อกำหนดรูปแบบของผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการ ตลอดจนรูปแบบการประเมินผลและการปรับปรุงเทคโนโลยีเหล่านั้น

2. หลักสูตรที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรวิชา การตอบโต้ตอบจดหมายธุรกิจ (รหัสวิชา 2000-1209)

คำอธิบายรายวิชา

ปฏิบัติเกี่ยวกับการเขียนจดหมายธุรกิจประเภทต่างๆ การใช้รูปแบบและโครงสร้างภาษา การเขียนจดหมายธุรกิจ จดหมายสอบถาม ตอบสอบถาม การตอบรับและการตอบปฏิเสธ จดหมาย

สั่งซื้อ และตอบการสั่งซื้อการสั่งซื้อทางอินเทอร์เน็ต การสั่งซื้อทางอินเทอร์เน็ต การกรอกใบสั่งซื้อ วิธีการชำระเงิน จดหมายเชิญในโอกาสต่างๆ การแสดงความยินดี การกรอกแบบฟอร์มทางธุรกิจ การใช้พจนานุกรม และ online dictionary การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสืบค้น และฝึกฝน การอ่านและการเขียนเอกสารในงานธุรกิจด้วยตนเอง

จุดประสงค์รายวิชา

1. เพื่อให้อ่านและเขียนโต้ตอบจดหมายทางธุรกิจภาษาอังกฤษประเภทต่าง ๆ
2. เพื่อให้ตระหนักและเห็นประโยชน์ของการอ่านภาษาอังกฤษในงานอาชีพธุรกิจและการศึกษาต่อคุณภาพของงานและมีจริยธรรมในงานอาชีพ

มาตรฐานรายวิชา

1. อ่านเอกสารทางธุรกิจ จดหมายประเภทต่างๆ ในการปฏิบัติงานธุรกิจ
2. เขียนโต้ตอบจดหมายประเภทต่างๆ ในงานธุรกิจ
3. เขียนจดหมายเชิญในโอกาสต่างๆ การแสดงความยินดี
4. ใช้คำศัพท์เทคนิคในงานธุรกิจ
5. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสืบค้นและฝึกฝนการอ่านและการเขียนเอกสารในงานธุรกิจพร้อมแสดงหลักฐานการเรียนรู้ด้วยตนเอง

สมรรถนะรายวิชา

เมื่อผู้เรียนเรียนจบหลักสูตรในรายวิชาภาษาอังกฤษสถานประกอบการ นี้แล้ว ผู้เรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ดังนี้ได้

1. อ่านเอกสารทางธุรกิจ จดหมายประเภทต่างๆ ในการปฏิบัติงานธุรกิจ
2. เขียนโต้ตอบจดหมายประเภทต่างๆ ในงานธุรกิจ
3. เขียนจดหมายเชิญในโอกาสต่างๆ การแสดงความยินดี
4. ใช้คำศัพท์เทคนิคในงานธุรกิจ
5. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสืบค้นและฝึกฝนการอ่านและการเขียนเอกสารในงานธุรกิจพร้อมแสดงหลักฐานการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3. แนวคิดและทฤษฎีของธอร์นไคค์

ธอร์นไคค์ (Thorndike) ซึ่งได้กล่าวว่าการเรียนรู้คือ การที่ผู้เรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยง (Bond) ระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนอง ละได้รับความพึงพอใจจะทำให้เกิดการเรียนรู้ขึ้น ธอร์นไคค์ได้ ทำการทดลองพบว่า การเรียนรู้ของอินทรีย์ที่ค่อยๆ สามารถเกิดจากการลองผิดลองถูก (Trial and Error) ซึ่งต่อมาเขานิยมเรียกว่า การเรียนรู้แบบเชื่อมโยงการ

ทดลองของธอร์นไคค์ที่รู้จักกันดีที่สุด คือ การเอาแมวหิวไว้ในกรงข้างนอกกรงมีอาหารทิ้งไว้ให้แมวเห็นในกรงมีเชือกซึ่งปลายข้างหนึ่งผูกกับบานประตูไว้ ส่วนปลายอีกข้างหนึ่งเมื่อถูกดึงจะทำให้ประตูเปิด ธอร์นไคค์ ได้สังเกตเห็นว่า ในระยะแรก ๆ แมวจะวิ่งไปวิ่งมาขวนโน้นกัคนี่เพื่อไปดูถูกเชือกทำให้ประตูเปิดแมวออกไปกินอาหารได้ เมื่อจับแมวใส่กรงครั้งต่อไปแมวจะดึงเชือกได้เร็วขึ้น จนกระทั่งในที่สุดแมวสามารถดึงเชือกได้ในทันที

ธอร์นไคค์ สรุปว่า การลองผิดลองถูกจะนำไปสู่การเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองและการเรียนรู้ก็คือการที่มีการเชื่อมโยง (Connection) ระหว่างสิ่งเร้า (Stimuli) และการตอบสนอง (Responses) การเรียนรู้แบบลองผิดลองถูก มีใจความที่สำคัญว่า เมื่ออินทรีย์กระทบสิ่งเร้าอินทรีย์จะลองใช้วิธีตอบสนองต่อสิ่งเร้าหลาย ๆ วิธี จนพบกับวิธีที่เหมาะสมและถูกต้องกับเหตุการณ์และสถานการณ์ เมื่อได้รับการตอบสนองที่ถูกต้องก็จะนำไปต่อเนื่องเข้ากับสิ่งเร้า นั้น ๆ มีผลให้เกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยมีหลักเกณฑ์และลำดับขั้นที่จูงนำไปสู่การเรียนรู้แบบนี้ คือ

1. มีสถานการณ์ที่เป็นปัญหาเป็นสิ่งเร้าให้อินทรีย์แสดงการตอบสนองหรือแสดงพฤติกรรมออกมา
2. อินทรีย์จะแสดงอาการตอบสนองหลาย ๆ อย่างเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น
3. ปฏิกริยาตอบสนองที่ไม่ทำให้เกิดความพอใจจะถูกตัดทิ้งไป
4. เมื่อปฏิกริยาตอบสนองที่ไม่ทำให้เกิดความพอใจถูกตัดทิ้งไปจนเหลือปฏิกริยาที่ทำให้

เกิดความพอใจ อินทรีย์จะถือเอากริยาตอบสนองที่ถูกต้องและจะแสดงตอบสนองต่อสิ่งเร้า (Interaction) นั้นมากระทบอีก

ลักษณะสำคัญของทฤษฎีสัมพันธเชื่อมโยงของธอร์นไคค์ มีดังนี้

- 1) ลักษณะการเรียนรู้แบบลองผิดลองถูก (Trial and Error)
- 2) กฎการเรียนรู้ของธอร์นไคค์

ธอร์นไคค์ ได้เห็นกฎการเรียนรู้ที่สำคัญ 3 กฎด้วยกันคือ กฎแห่งความพร้อม (Low of Readiness) กฎแห่งการฝึกหัด (Low of Exercise) และกฎแห่งพอใจ (Low of Effect)

1. กฎแห่งความพร้อม กฎข้อนี้มีใจความสรุปว่า

- เมื่อบุคคลพร้อมที่จะทำแล้วได้ทำ เขาย่อมเกิดความพอใจ
- เมื่อบุคคลพร้อมที่จะทำแล้วไม่ได้ทำ เขาย่อมเกิดความไม่พอใจ
- เมื่อบุคคลไม่พร้อมที่จะทำแต่เขาต้องทำ เขาย่อมเกิดความไม่พอใจ

2. กฎแห่งการฝึกหัด แบ่งเป็น 2 กฎย่อย คือ

- กฎแห่งการได้ใช้ (Law of Use) มีใจความว่าพันธะหรือตัวเชื่อมระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองจะเข้มแข็งขึ้นเมื่อได้ทำบ่อย ๆ

- กฎแห่งการไม่ได้ใช้ (Law of Disuse) มีใจความว่าพันธะหรือตัวเชื่อมระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองจะอ่อนกำลังลง เมื่อไม่ได้กระทำอย่างต่อเนื่องมีการขาดตอนหรือ ไม่ได้ทำบ่อย ๆ

3. กฎแห่งความพอใจ

กฎข้อนี้ นับว่าเป็นกฎที่สำคัญและได้รับความสนใจจากธอร์น ไคค์มากที่สุด กฎนี้มีใจความว่าพันธะหรือตัวเชื่อมระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองจะเข้มแข็งหรืออ่อนกำลัง ย่อมขึ้นอยู่กับผลต่อเนื่องหลังจากที่ได้ตอบสนองไปแล้วรางวัล จะมีผลให้พันธะสิ่งเร้าและการตอบสนองเข้มแข็งขึ้น ส่วนการทำโทษนั้นจะไม่มีผลใด ๆ ต่อความเข้มแข็งหรือการอ่อนกำลังของพันธะระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง

นอกจากกฎการเรียนรู้ที่สำคัญ ๆ ทั้ง 3 กฎนี้แล้ว ธอร์น ไคค์ยังได้ตั้งกฎการเรียนรู้ย่อยอีก 5 กฎ คือ

1. การตอบสนองมากรูป (Law of multiple response)
2. การตั้งจุดมุ่งหมาย (Law of Set or Attitude)
3. การเลือกการตอบสนอง (Law of Partial Activity)
4. การนำความรู้เดิมไปใช้แก้ปัญหาใหม่ (Law of Assimilation or Analogy)
5. การย้ายความสัมพันธ์ (Law of Set or Associative Shifting)

การถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of Learning)

จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อการเรียนรู้หรือกิจกรรมในสถานการณ์หนึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้หรือกิจกรรมในอีกสถานการณ์หนึ่ง การส่งผลนั้นอาจจะอยู่ในรูปของการสนับสนุนหรือส่งเสริมให้สามารถเรียนได้ดี ขึ้น (การถ่ายโอนทางบวก) หรืออาจเป็นการขัดขวางทำให้เรียนรู้หรือประกอบกิจกรรมอีกอย่างหนึ่งได้ยาก หรือช้าลง (การถ่ายโอนทางลบ) ก็ได้ การถ่ายโอนการเรียนรู้ นับว่าเป็นพื้นฐานของการเรียนการสอน

การประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน

1. ในการเรียนการสอนครูต้องให้ความสำคัญ และความเข้าใจในความแตกต่างของผู้เรียน ทั้งแตกต่างทางด้านอารมณ์ ด้านความชอบ ความสนใจ การตอบสนองได้ไม่เท่ากัน ต้องสร้าง

ทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่เรียนให้กับผู้เรียน เช่น ชี้ให้เห็นประโยชน์ หาบุคคลตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จ เป็นต้น

2. การวางเงื่อนไข ครูควรมีการวางเงื่อนไขในการเรียน เช่น หากผู้เรียนสอบหรือทำผลงานได้สำเร็จจะให้ทำกิจกรรมนันทนาการเพื่อคลายความเครียด เป็นต้น และควรใช้การวางเงื่อนไขที่แตกต่างกันไม่ใช่ใช้เพียงเงื่อนไขเดียว อาจจะเป็นการให้ผู้เรียนทำกิจกรรมสนุกๆ การเล่นเกม การพาไปทัศนศึกษา การให้ดูวิดีโอ

3. ในการสอน ควรมีการใช้การเสริมแรงทางบวกแก่ผู้เรียน เช่น การให้คะแนน การให้ของรางวัลการกล่าวคำชมเชย เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และควรสังเกตว่าการเสริมแรง แบบใดที่ผู้เรียนชอบส่งผลต่อการตอบสนองพฤติกรรมที่ดี ควรมีการใช้การเสริมแรงที่หลากหลาย

4. ครูผู้สอนไม่ควรใช้การลงโทษที่รุนแรงเกินไป เพราะนอกจากจะไม่เกิดการเรียนรู้แล้วยังทำให้ผู้เรียนผู้เรียนเกิดความอึดอัดด้วย ควรใช้วิธีการงดการเสริมแรงเมื่อผู้เรียนมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์

5. ก่อนดำเนินการสอนครูต้องคำนึงถึงความพร้อมของผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านอุปนิสัยการเรียน และครูผู้สอนต้องสร้างความพร้อมทางความรู้ให้กับผู้เรียนด้วย คือการอธิบายของความรู้เดิมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการจำได้ถึงเนื้อหาก่อนหน้าที่เคยศึกษาให้สามารถเชื่อมโยงความรู้ได้

6. ครูผู้สอนควรมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการฝึกหัด คือ การให้การบ้าน การให้ทำแบบฝึกหัดบ่อยๆ แต่ควรแบบฝึกหัดที่เป็นเรื่องเดียวกันแต่มีรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย

4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Learning achievement) เป็นผลที่เกิดจากปัจจัยต่าง ๆ ในการจัดการศึกษา นักศึกษาได้ให้ความสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นดัชนีประการหนึ่งที่สามารถบอกถึงคุณภาพการศึกษา ดังที่ กู๊ด (Good 1973: 17, อ้างถึงใน ทรัพย์ นามแก้ว 2538 : 49) กล่าวถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สรุปได้ว่า หมายถึงความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ที่ได้เรียนมาแล้วที่ได้จากผลการสอนของครูผู้สอน ซึ่งอาจพิจารณาจากคะแนนสอบที่กำหนด ให้คะแนนที่ได้จากงานที่ครูมอบหมายให้หรือทั้งสองอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับ

ไพศาล หวังพานิช (2536 : 89) ที่ให้ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าหมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการฝึกอบรมหรือการสอบ จึงเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถของบุคคลว่าเรียนแล้วมีความรู้เท่าใด สามารถวัดได้โดยการใช้แบบทดสอบต่าง ๆ เช่น ใช้ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ข้อสอบวัดภาคปฏิบัติ เป็นต้น จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการวัดการเปลี่ยนแปลงและประสบการณ์การเรียนรู้ ในเนื้อหาสาระที่เรียนมาแล้วว่าเกิดการเรียนรู้เท่าใดมีความสามารถชนิดใด โดยสามารถวัดได้จากแบบทดสอบวัดสัมฤทธิ์ในลักษณะต่าง ๆ และการวัดผลตามสภาพจริง เพื่อบอกถึงคุณภาพการศึกษา

สุรชัย ขวัญเมือง (2522 : 232) กล่าวว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การตรวจสอบว่าผู้เรียนได้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายทางการศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนดไว้แล้วเพียงใด ทั้งนี้ ยกเว้นในทางด้านอารมณ์ สังคมและการปรับตัว นอกจากนี้แล้วยังหมายรวมไปถึงการประเมินผลความสำเร็จต่าง ๆ ทั้งที่เป็นการวัดโดยใช้แบบทดสอบ แบบให้ปฏิบัติการ และแบบที่ไม่ใช่แบบทดสอบด้วย

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และ เอนกกุล กรีแสง (2522 : 22) ให้ความหมายการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า เป็นกระบวนการวัดปริมาณของผลการศึกษาเล่าเรียนว่าเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด คำนึงถึงเฉพาะการทดสอบเท่านั้น

ไพศาล หวังพานิช (2526 : 89) กล่าวไว้ว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะ และความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกฝน อบรม หรือจากการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถ หวียถามสัมฤทธิ์ผลของบุคคลว่าเรียนแล้วเท่าใด

สรุปได้ว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง กระบวนการวัดผลการศึกษาเล่าเรียนว่า ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อีกมากน้อยเพียงใดหลังจากเรียนในเรื่องนั้น ๆ

2. ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

สุรชัย ขวัญเมือง (2527 : 233) ได้กล่าวไว้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่วัดความรู้ ทักษะและสมรรถภาพสมองต่าง ๆ ที่เด็กได้รับจากประสบการณ์

ทั้งปวงจากทางโรงเรียนและจากที่บ้าน ยกเว้นการวัดทางร่างกาย ความถนัดและทางบุคคล สังคม ได้แก่ ขารมณ์และการปรับตัว เป็นต้น

ภัทธา นิคมานนท์ (2534 : 23) ได้กล่าวไว้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดปริมาณความรู้ ความสามารถ ทักษะเกี่ยวกับด้านวิชาการที่เด็กได้เรียนรู้มาในอดีต ว่ารับรู้ได้มากน้อยเพียงใด โดยทั่วไปแล้วมักใช้หลังจากทำกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว เพื่อประเมินการเรียนการสอนว่าได้ผลเพียงใด

ล้วน สายยศ และยงคณา สายยศ (2538 : 218) และพวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543 : 96) ได้กล่าวถึงแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทำนองเดียวกันว่า หมายถึง แบบทดสอบที่วัดความรู้ของนักเรียนที่ได้เรียน ไปแล้ว ซึ่งมักจะเป็นข้อคำถามให้นักเรียนตอบด้วยกระดาษและดินสอกับให้นักเรียนปฏิบัติจริง จากความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่วัดความรู้ความสามารถทางการเรียนด้านเนื้อหา ด้านวิชาการและทักษะต่าง ๆ ของวิชาต่าง ๆ

3. หลักเกณฑ์ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เขาวดี วิบูลย์ศรี (25 28 : 82) และรัญญาวิศาลาภรณ์ (2522 : 11) กล่าวถึงหลักเกณฑ์ไว้สอดคล้องกัน ดังนี้

1. เนื้อหาหรือทักษะที่ครอบคลุมในแบบทดสอบนั้น จะต้องเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ใช้แบบทดสอบวัดนั้น ถ้านำไปเปรียบเทียบกันจะต้องให้ทุกคนมีโอกาสเรียนรู้ในสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นได้ครอบคลุมและเท่าเทียมกัน
3. วัดให้ตรงกับจุดประสงค์ การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนควรจะวัดตามวัตถุประสงค์ทุกอย่างของการสอน และจะต้องมั่นใจว่าได้วัดสิ่งที่ต้องการจะวัดได้
4. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นการวัดความเจริญงอกงามของนักเรียนการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าไปสู่วัตถุประสงค์ที่วางไว้ ดังนั้น ครูควรจะทราบมาก่อนเรียน นักเรียนมีความรู้ความสามารถอย่างไร เมื่อเรียนเสร็จแล้วมีความรู้แตกต่างจากเดิมหรือไม่ โดยการทดสอบก่อนเรียนและทดสอบหลังเรียน
5. การวัดผลเป็นการวัดผลทางอ้อม เป็นการยากที่จะใช้ข้อสอบแบบเขียนตอบวัดพฤติกรรมตรง ๆ ของบุคคลได้ สิ่งที่วัดได้ คือ การตอบสนองต่อข้อสอบ ดังนั้น การเปลี่ยนวัตถุประสงค์ให้เป็นพฤติกรรมที่จะสอบ จะต้องทำอย่างรอบคอบและถูกต้อง |

6. การวัดการเรียนรู้ เป็นการยากที่จะวัดทุกสิ่งทุกอย่างที่สอนได้ภายในเวลาจำกัดสิ่งที่วัดได้เป็นเพียงตัวแทนของพฤติกรรมทั้งหมดเท่านั้น ดังนั้น ต้องมั่นใจว่าสิ่งที่วัดนั้นเป็นตัวแทนแท้จริงได้

7. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเครื่องช่วยพัฒนาการสอนของครู และเป็นเครื่องช่วยในการเรียนของเด็ก

8. ในการศึกษาที่สมบูรณ์นั้น สิ่งสำคัญไม่ได้อยู่ที่การทดสอบแต่เพียงอย่างเดียวการทบทวนการสอนของครูก็เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง

9. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ควรจะเน้นในการวัดความสามารถในการใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ หรือการนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ๆ

10. ควรใช้คำถามให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและวัตถุประสงค์ที่วัด

11. ให้ข้อสอบมีความเหมาะสมกับนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ความยากง่ายพอเหมาะมีเวลาพอสำหรับนักเรียนในการทำข้อสอบ

12. หากเป็นแบบตัวเลือกควรมีตัวเลือก 4-5 ข้อสอบแบบเลือกตอบนี้ ถ้าเขียนตัวเลือกเพียง 2 ตัว ก็กลายเป็นข้อสอบแบบถูก-ผิด และเพื่อป้องกันไม่ให้เดาได้ง่ายๆ จึงควรมีตัวเลือกมาก ๆ ตัว ที่นิยมใช้หากสอบระดับประถมศึกษาปีที่ 1-2 ควรใช้ 3 ตัวเลือก ระดับประถมศึกษาปีที่ 3-6 ควรใช้ 4 ตัวเลือก และตั้งแต่มัธยมศึกษาขึ้นไปควรใช้ 5 ตัวเลือก

13. อย่าแนะนำคำตอบ ซึ่งการแนะนำคำตอบมีหลายกรณี ดังนี้

- คำถามข้อหลังๆ แนะนำคำตอบข้อแรกๆ

- ถามเรื่องที่คุณเรียนคล่องปากอยู่แล้ว โดยเฉพาะตามประเภทคำพังเพย สุภาษิต คติพจน์หรือตาเตือนใจ

- ใช้ข้อความของคำตอบถูกซ้ำกับคำถามหรือเกี่ยวข้องกันอย่างเห็นได้ชัดเพราะนักเรียนที่ไม่มีความรู้ก็อาจจะเดาได้ถูก

- ข้อความของตัวถูกบางส่วนเป็นส่วนหนึ่งของทุกตัวเลือก

- เขียนตัวถูกหรือตัวลวงถูกหรือผิดเด่นชัดเกินไปหรือคำตอบไม่กระจาย

จากที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ในการสร้างแบบทดสอบให้มีคุณภาพ วิธีการสร้างแบบทดสอบที่เป็นคำถาม เพื่อวัดเนื้อหาและพฤติกรรมที่สอนไปแล้วต้องตั้งคำถามที่สามารถวัดพฤติกรรมการเรียนการสอนได้อย่างครอบคลุมและตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้อย่างแท้จริง

4. ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักการศึกษาหลายท่านได้แบ่งชนิดของแบบทดสอบ ไว้ดังนี้

ชวาล แพร์ตกุล (2516 : 112 - 115) แบ่งแบบทดสอบออกเป็น 2 ชนิด ใหญ่ ๆ คือ

1. แบบทดสอบที่ผู้สอนสร้างขึ้นเอง (teacher – made test) เป็นแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ในวิชาต่าง ๆ เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ หรือภาษา เป็นต้น โดยแบ่งได้เป็น 2 แบบคือ แบบให้ตอบเสรีและแบบจำกัดคำตอบ ซึ่งคุณประโยชน์ของแบบทดสอบชนิดนี้อยู่ที่สามารถพลิกแพลงให้เหมาะกับสภาพและเหตุการณ์ได้

2. แบบทดสอบมาตรฐาน (standardized test) แบบทดสอบมาตรฐานเป็นตัวอย่างของการกระทำหรือความรู้ของบุคคลแต่ละคนของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ซึ่งรับมาภายใต้สภาพการณ์ที่กำหนด การให้คะแนนเป็นไปตามกฎเกณฑ์และการตีความหมายก็เป็นไปตามตารางเกณฑ์ปกติ แบบทดสอบมาตรฐานผู้สอนใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นรายบุคคลหรือรายห้องได้อย่างมั่นใจและประหยัดถูกต้องตามหลักวิชามากกว่าการวัดด้วยวิธีอื่น ๆ ใช้สำหรับวัดพิสัยความรู้ของผู้เรียนของแต่ละชั้นและแต่ละกลุ่มว่ามีระดับความรู้ที่เทียบกัน หรือแตกต่างกันเพื่อจะได้ปรับปรุงการสอนให้เหมาะสมกับสภาพการณ์นั้น ๆ ได้ ใช้สำหรับแยกประเภทผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ตามความสามารถของเขา เพื่อจะได้เรียนอย่างมีความสุข ใช้ในการวินิจฉัยสมรรถภาพว่าแต่ละคนเก่ง - อ่อน ในวิชาใดบ้าง มากน้อยเพียงใดและเพราะสาเหตุใดใช้สำหรับเปรียบเทียบความงอกงามของผู้เรียนแต่ละคนแต่ละห้องว่า มีพัฒนาการขึ้นจากเดิมในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ๆ มากน้อยเพียงใด ใช้ตรวจประสิทธิภาพของการเรียน ใช้พยากรณ์ความสำเร็จในการศึกษาว่ามีโอกาสจะประสบความสำเร็จในทางใดระดับใด ใช้ในการแนะแนวโดยพิจารณาผลสอบจากแบบทดสอบมาตรฐานหลายฉบับว่า เขามีสมรรถภาพทางสมองหรือหัว ไน้มเอียงหรือมีความถนัดในด้านใด เพื่อจะได้แนะแนวอาชีพที่เหมาะสมใช้ในการประเมินการศึกษา ใช้ในการวิจัยในฐานะที่เป็นแบบทดสอบมาตรฐานมีประสิทธิภาพในการวัดสูงมาก การสำรวจค้นคว้าและการวิจัยต่าง ๆ จึงต้องอาศัยแบบทดสอบชนิดนี้เป็นเครื่องมือสำคัญ) สำหรับการเก็บข้อมูลในการทดลอง และเปรียบเทียบความสามารถ

อำนาจ เลิศขันธ์ 2533 : 88 - 91) แบ่งแบบทดสอบออกเป็น 18 ชนิด ดังนี้

1. แบบทดสอบชนิดเลือกตอบ (multiple choice แบบทดสอบชนิดนี้มีลักษณะประกอบด้วยคำถาม 1 คำถาม มีตัวเลือก 4 - 5 ตัวเลือก ถ้าเป็นระดับประถมศึกษาควรมี 4 ตัวเลือกระดับ ป. เทวสร้างให้มี 3 ตัวเลือก และควรมีรูปภาพประกอบมาก ๆ ระดับมัธยมศึกษาจึงควรมี 5 ตัวเลือก

2. แบบทดสอบถูก ผิด (true - false) แบบทดสอบชนิดนี้จัดว่า เป็นแบบเลือกตอบอีกอย่างหนึ่ง แต่มีเพียงถูกหรือผิด หรือมีสองตัวเลือก

3. แบบทดสอบแบบจับคู่ (matching) ลักษณะของแบบทดสอบจัดว่าเป็นแบบเลือกตอบอีกชนิดหนึ่ง แต่มีตัวเลือกจำนวนคงที่และภายหลังการคัดเลือกตัวเลือกที่ถูกไปแล้วจำนวนตัวเลือกนี้จะลดน้อยลงไปเรื่อย ๆ

4. แบบทดสอบให้เขียนตอบ (free response) แบบทดสอบชนิดนี้มีหลายลักษณะ เช่น ให้เป็นแบบเติมคำ หรือเติมข้อความสั้น ๆ หรือให้เขียนบรรยายแสดงความคิดเห็น

5. แบบทดสอบความเร็วในการคิด (speed test) ลักษณะของแบบทดสอบความเร็วจะประกอบด้วยข้อคำถามง่าย ๆ แต่มีข้อคำถามจำนวนมาก ๆ ให้ความเวลาในการทำข้อสอบน้อยมาก คะแนนที่ได้จะเป็นตัวเลข ที่ชี้ให้เห็นถึงความเร็วในการคิด การทำข้อสอบ

6. แบบทดสอบแบบไม่จำกัดเวลา (power test) แบบทดสอบชนิดนี้ประกอบด้วยข้อคำถามที่ค่อนข้างยาก ต้องใช้เวลาในการคิดทำข้อสอบเป็นเวลานาน ดังนั้น จะไม่จำกัดเวลาในการทำข้อสอบ ให้ผู้สอบคิดจนกว่าจะสำเร็จ

7. แบบทดสอบที่วัดความสามารถขั้นสูงสุด (maximum performance) แบบทดสอบลักษณะนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดความสามารถขั้นสูงสุดของผู้สอบ ผู้สอบต้องพยายามคิดทำข้อสอบให้ได้คะแนนมากที่สุด คะแนนจะเป็นตัวชี้ถึงความสามารถขั้นสูงสุด เช่น การสอบวัดทางด้านสติปัญญา หรือการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

8. แบบทดสอบที่วัดคุณลักษณะเฉพาะอย่าง (typical performance) แบบทดสอบลักษณะนี้มีจุดมุ่งหมายวัดความสามารถบางอย่างประการ หรือคุณลักษณะที่ต้องการวัดเพียงบางลักษณะเท่านั้น เช่น แบบทดสอบวัดความสนใจในวิชาชีพ หรือแบบวัดบุคลิกภาพ เป็นต้น

9. แบบทดสอบแบบปรนัย (objective tests) แบบทดสอบแบบปรนัยเป็นแบบทดสอบที่ประกอบด้วยคุณลักษณะสามประการ คือ

ก. คำถามที่ใช้ถาม เป็นคำถามที่ชัดเจน ถามตรงจุด อ่านแล้วรู้ว่าถามอะไร

ข. เกณฑ์การตรวจให้คะแนน ได้กำหนดไว้ชัดเจน ใคร ๆ ตรวจก็ให้คะแนนตรงกันเท่านั้น

ค. การแปลผล ทุกคนที่แปลผลย่อมแปลได้ตรงกัน เช่น ใครทำข้อสอบได้ คือ คนเก่ง ใครทำข้อสอบไม่ได้ คือ คนเรียนอ่อน

10. แบบทดสอบแบบอัตนัย (subjective) แบบทดสอบแบบอัตนัย เน้นที่คนแยกข้อสอบเป็นคนตรวจและให้คะแนน การให้คนตรวจก็ย่อมมีข้อยุ่งยากหลาย ๆ ประการเกี่ยวกับกิเลสในตัวตน

11. การทดสอบที่ใช้การเขียน – ตอบ (paper - pencil test) การทดสอบลักษณะนี้อาจใช้เป็นแบบลักษณะของแบบทดสอบในข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 4 ดังที่กล่าวมา เรียกว่า

แบบทดสอบที่เป็นการทดสอบที่ใช้เขียนตอบ

12. การทดสอบที่ไม่ใช้การเขียน (performance) การทดสอบลักษณะนี้ไม่ใช่การเขียนตอบ แต่เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมจากการกระทำโดยตรง เช่น การทดสอบพลศึกษา การทดสอบด้านการปฏิบัติในวิชาช่างประเภทต่าง ๆ

13. การทดสอบที่ใช้นักเรียนเป็นกลุ่ม (group tests) การทดสอบที่ใช้ลักษณะนักเรียนทดสอบเป็นกลุ่ม ส่วนมากมักใช้ power pencil test เพราะสามารถสอบนักเรียนได้พร้อม ๆ กัน ถึงแม้ว่านักเรียน จะมีจำนวนมาก

14. แบบทดสอบที่ต้องสอบครั้งละ 1 คน (individual tests) การทดสอบที่สอบกับนักเรียนเพียง 1 คน มักเป็นแบบการสอบเพื่อตรวจสอบข้อบกพร่องทางการเรียน หรือเป็นการขอความร่วมมือทางการเรียน ความพร้อมด้านการฟัง ความพร้อมด้านการอ่าน และโดยเฉพาะการสอบด้านการปฏิบัติงาน ฯลฯ ซึ่งต้องดูพฤติกรรม อากัปกริยาของผู้เข้าสอบด้วยการสอบเป็นกลุ่มทำให้ไม่สามารถสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน โดยตรงได้

15. แบบทดสอบที่ใช้ภาษา (language) แบบทดสอบที่ใช้ภาษาเน้นที่การใช้ภาษาเป็นการสื่อความหมาย เหมาะสำหรับนักเรียนที่สามารถอ่านหนังสือได้เร็ว แบบทดสอบที่ใช้ภาษาจึงเหมาะสำหรับนักเรียนที่อ่านคล่อง เช่น ระดับชั้น ป.4 ป.5 ป. 6 และระดับชั้นมัธยมศึกษาขึ้นไป

16. แบบทดสอบที่ไม่ใช้ภาษา (non - language) แบบทดสอบชนิดนี้จะเหมาะกับเด็กเล็ก ๆ และเหมาะกับเด็กที่ไม่สามารถสื่อความหมายด้วยการพูดหรือเขียนได้

17. แบบทดสอบที่ต้องการเฉพาะกระบวนการคิดตอบ (process) แบบทดสอบลักษณะนี้ ผู้สอบไม่สนใจว่าใครคิดได้หรือไม่ แต่มีความสนใจที่ผู้เข้าสอบคิดอย่างไร

18. แบบทดสอบแบบการสร้างจินตภาพ (projective) ลักษณะแบบทดสอบการสร้างจินตภาพ เป็นการเน้นให้ผู้เข้าสอบแสดงความรู้ ความติดต่อกับสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่ตนได้พบเห็น ผู้เข้าสอบจะแสดงอาการตอบสนองออกมาเป็นความรู้สึกนึกคิด ที่สนใจคิดต่าง ๆ ต่อสิ่งเร้าที่ปรากฏอยู่ ตัวแบบทดสอบที่ใช้เป็นสิ่งเร้า จะมีลักษณะไม่ชัดเจน เพราะต้องการเป็นตัวการที่จะให้ผู้สอบแสดงพฤติกรรม ความรู้สึกในตนตอบสนองออกมาเท่านั้นเมื่อไรที่ตัวแบบทดสอบมีความชัดเจน ไม่ถือว่าเป็นการสอบเพื่อวัดการสร้างจินตภาพ การสอบลักษณะนี้จึงเหมาะกับบุคคลที่มีจิตไม่สมบูรณ์ คนเหล่านี้เมื่อพบเห็นภาพสลับ ๆ ไม่ชัดเจน ก็จะระบายความรู้สึกนึกคิดที่เป็นปัญหาออกมา ผู้วัดผลจะแปลพฤติกรรมที่แสดงออกมานั้นให้เขาว่าเป็นคนอย่างไร มีปัญหาหรือไม่เห็นได้ว่าชนิดของแบบทดสอบมีหลายชนิดด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นแบบทดสอบปรนัย อัตนัย แบบเลือกตอบ แบบจำกัดเวลา ที่ผู้สอนสร้างขึ้นเอง หรือแบบทดสอบมาตรฐาน อย่างไรก็ตาม การสร้าง

แบบทดสอบชนิดต่าง ๆ นั้น ผู้สร้างจะต้องสร้างให้เหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ และเลือกใช้ให้เหมาะสมกับผู้สอบด้วย

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530: 29) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึงคุณลักษณะรวมถึงความรู้ ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน หรือคือมวล

1. ข้อสอบแบบความเรียงหรืออัตนัย (Subject or Easy) เป็นข้อสอบที่มีเฉพาะคำถามแล้วให้นักเรียนเขียนตอบอย่างเสรี เขียนบรรยายตามความรู้ และข้อคิดเห็นของแต่ละคน

2. ข้อสอบแบบกาถูก-ผิด (True-False Test) เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบที่ 2 ตัวเลือก แต่ละตัวเลือกดังกล่าวเป็นแบบคงที่และมีความหมายตรงกันข้าม เช่น ถูก - ผิด ใช่ - ไม่ใช่จริง - ไม่จริงเหมือนกัน - ต่างกัน เป็นต้น

3. ข้อสอบแบบเติมคำ (Completion) เป็นข้อสอบที่ประกอบด้วยประโยคหรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์แล้วให้ผู้ตอบเติมคำหรือประโยค หรือข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้นั้นเพื่อให้มีความสมบูรณ์และถูกต้อง

4. แบบทดสอบแบบตอบสั้นๆ (Short Answer Test) ข้อสอบประเภทนี้คล้ายกับข้อสอบแบบเติมคำ แต่แตกต่างกันที่ข้อสอบแบบตอบสั้นๆ เขียนเป็นประโยคคำถามที่สมบูรณ์ แล้วให้ผู้ตอบเขียนคำตอบที่ต้องการจะสั้นและกะทัดรัดได้ใจความสมบูรณ์ ไม่ใช่เป็นการบรรยายแบบข้อสอบความเรียงหรืออัตนัย

5. ข้อสอบแบบจับคู่ (Matching) เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบชนิดหนึ่ง โดยมีคำหรือข้อความแยกออกจากกันเป็น 2 ชุด แล้วให้ผู้ตอบเลือกจับคู่ว่า แต่ละข้อความในชุดหนึ่ง (ตัวยืน) จะจับคู่คำ หรือข้อความใดในอีกชุดหนึ่ง (ตัวเลือก) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างไรอย่างหนึ่งตามที่ผู้ออกข้อสอบกำหนดไว้

6. ข้อสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choice) ลักษณะทั่วไป คำถามแบบเลือกตอบโดยทั่วไปจะประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนนำหรือคำถาม (Stem) กับตัวเลือก (Choice) ในตอนเลือกนี้จะประกอบด้วยตัวเลือกที่ถูกและตัวเลือกที่เป็นตัวลวง ปกติจะมีคำถามที่กำหนดให้นักเรียนพิจารณา แล้วหาตัวเลือกที่ถูกต้องมากที่สุดจากตัวลวงอื่น ๆ และคำตอบแบบเลือกตอบที่นิยมใช้ตัวเลือกที่ใกล้เคียงกัน คูณกัน จะเห็นว่าทุกตัวเลือกถูกหมดแต่ความจริงมีน้ำหนักรวมกันน้อยต่างกัน

สมนึก กัททิษณี (2537, 55-84) ได้แบ่งประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สร้างขึ้นเป็น 6 ประเภท ดังนี้

1. แบบทดสอบรายบุคคล และสอบเป็นกลุ่ม (individual turned group tests) เป็นแบบทดสอบที่ให้นักเรียนตอบครั้งละคน เช่น ต้องการให้นักเรียนตอบปากเปล่า ผู้สอบถามตาม

แบบทดสอบ เมื่อนักเรียนตอบก็ให้คะแนนที่ละข้อคำถามทันที การสอบเป็นรายบุคคลนี้โดยทั่ว ๆ ไปผู้สอบต้องได้รับการฝึกหัดและมีประสบการณ์มาก แบบทดสอบเป็นกลุ่มโดยทั่ว ๆ ไป ครูทุกคนเคยมีประสบการณ์มาแล้วในชั้นเรียน ผู้กำกับการสอนได้รับการฝึกหัดเพียงเล็กน้อยก็ดำเนินการสอบได้ อย่างไรก็ตามการดำเนินการสอบต้องมีทักษะและความรู้ในการดำเนินการสอบมากด้วย

2. แบบทดสอบปรนัย และอัตนัย (objective and subjective tests) ข้อสอบปรนัยเป็นข้อสอบที่ไม่ต้องใช้ความคิดเห็นของผู้ตรวจ แต่ให้ตามแบบหรือกฎเกณฑ์ที่ผู้ออกข้อสอบกำหนดไว้ คะแนนของแบบทดสอบปรนัยมีประโยชน์และจำเป็นมากในการวัดผลการศึกษา ข้อทดสอบที่มีโอกาสเป็นปรนัยได้ดี คือ ข้อทดสอบเลือกตอบถูก - ผิดและจับคู่ เพราะการให้คะแนนเป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่ได้พิจารณาไว้ก่อนแล้ว แบบทดสอบอัตนัย ได้แก่ แบบทดสอบที่ให้ตอบยาว ๆ หรือแบบความเรียง ยากที่จะให้คะแนนได้ชัดเจน เทียบตรงและเที่ยงธรรม ผู้ตรวจมีอิสระในการให้คะแนน อย่างไรก็ตามการให้คะแนนโดยวิธีจัดอันดับคุณภาพ จะช่วยให้การให้คะแนนมีความเที่ยงธรรมดีขึ้นได้ในเนื้อหาวิชาจดหมาย เรียงความ แต่งความ เป็นต้น

3. แบบทดสอบไม่จำกัดเวลา และจำกัดเวลา (power and speed tests) แบบทดสอบไม่จำกัดเวลา ให้เวลาทำข้อสอบมาก เพื่อนักเรียนส่วนมากจะสามารถทำได้หมดทุกข้อ ซึ่งค่อนข้างยาก หรือมีความยาวมาก นักเรียนทำไปจนหมดแรงแล้วก็หยุดทำเอง ในทางตรงกันข้ามแบบทดสอบจำกัดเวลา กำหนดเวลาให้น้อย แต่ข้อสอบค่อนข้างง่ายนักเรียนส่วนน้อยจะทำผิดและเด็กเก่ง ๆ เท่านั้นที่จะทำได้ทันตามเวลาที่กำหนด แบบทดสอบไม่จำกัดเวลาต้องการทราบว่านักเรียนแต่ละคนมีความรู้มากน้อยเพียงใด แบบทดสอบจำกัดเวลาต้องการทราบว่า นักเรียนสามารถทำได้รวดเร็วเพียงใดในเวลาที่กำหนดให้น้อย ๆ เช่น แบบทดสอบวัดการเป็นเสมียน จึงเน้นถึงความสามารถในการทำงานได้รวดเร็วเพียงใด เช่นการเขียนหนังสือ หรือพิมพ์ดีด

4. แบบทดสอบตัวหนังสือ ไม่เป็นตัวหนังสือ และไม่ใช้ภาษา (verbal, nonverbal, and nonlanguage tests) แบบทดสอบตัวหนังสือ เน้นการอ่าน การเขียน ใช้กันโดยทั่ว ๆ ไปเป็นส่วนมาก แบบทดสอบไม่เป็นตัวหนังสือ เน้นบทบาทของภาษาโดยใช้ภาพ ภาพร่าง หรือสัญลักษณ์ของสิ่งต่าง ๆ เช่น ให้นักเรียนเลือกภาพร่างหลาย ๆ ภาพที่เหมือนกับตัวอย่าง หรือให้นักเรียนคำนวณการบวกจำนวนจากภาพ โดยทั่ว ๆ ไปแบบทดสอบนี้ใช้กับผู้อื่นที่อ่านหนังสือไม่ได้หรือเด็กอนุบาล แบบทดสอบนี้อาจใช้วัดปัญญาของเด็กได้ เช่น ให้นักเรียนบอกลักษณะของสิ่งต่าง ๆ จากภาพ เช่น ภาพนกบิน ภาพนกหลับ นกคุ้ยกัน ให้นักเรียนดูรูปภาพแล้วตอบการกระทำของนก เป็นต้น แบบทดสอบที่ไม่เป็นตัวหนังสือ ครูจะต้องอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟังที่ละข้อเมื่อนักเรียนทำเสร็จหมดทุกคน จึงอ่านคำชี้แจงข้อต่อไป คำชี้แจงควรเขียนไว้ในแบบทดสอบทุกตอนหรือทุก

ข้อ เพื่อว่าผู้กำกับการสอบจะสามารถให้ข้อความแก่นักเรียนได้ตรงกันในกรณีที่สอบหลาย ๆ ห้องหรือหลาย ๆ โรงเรียน โดยใช้แบบทดสอบฉบับเดียวกันแบบทดสอบไม่ใช่ภาษา ผู้กำกับการสอบจะไม่สื่อความหมายกับผู้สอบโดยใช้การเขียน การอ่าน หรือการพูดใด ๆ ทั้งสิ้น แต่จะใช้การเคลื่อนไหวของร่างกายและภาษาให้เป็นการบอกให้ทราบนักเรียนตอบโดยการเหรียญทำด้วยมือ ข้อสอบจะเป็นวัตถุทรงเหลี่ยมรูปภาพ หรือการเคลื่อนไหวที่เป็นปริศนา ข้อสอบนี้ใช้กับคนใบ้หูหนวก หรือไม่อาจสื่อด้วยภาษาธรรมดาได้

5. แบบทดสอบการปฏิบัติจริงและข้อเขียน (performance and pencil - napper Test) แบบทดสอบแบบปฏิบัติจริง เป็นการสอบที่ผู้สอบทำงานแทนการตอบคำถาม อาจจะสอบทีละคนหรือเป็นกลุ่มก็ได้ เช่น การสอบปฏิบัติร้องเพลง เล่นดนตรี ฟังศึกษา อาจสอบทีละคน สอบเขียนภาพ ทำงานหัตถะ อาจสอบเป็นกลุ่มก็ได้ เป็นต้น ผู้ตรวจจะนับจำนวนที่ทำผิด หรือพิจารณาคุณภาพทั้งหมดเป็นส่วนรวม แล้วนำมาจัดอันดับคุณภาพและสามารถวัดเวลาที่ผู้สอบใช้ในการปฏิบัติงานจนเสร็จแบบทดสอบการปฏิบัติจริงมีหลายชนิดหลายแบบ เนื้อหาวิชาแผนที่อาจชี้ให้เห็นตำแหน่งของเมือง แหล่งทรัพยากร ใครจะชี้ได้ถูกและรวดเร็ว วิชาประวัติศาสตร์อาจให้เรียงภาพผู้นำของประเทศตามลำดับก่อนหลัง ให้ส่วนที่หายไปในภาพ ให้เขียนเรียงความจดหมาย เป็นต้น ลักษณะทั่วไปของแบบทดสอบปฏิบัติจริง เป็นการเน้นความสามารถในเนื้อหาวิชาให้สามารถปฏิบัติได้จริง ๆ มากกว่าตอบคำถามแบบทดสอบข้อเขียน ส่วนมากจะถามเนื้อหาวิชาให้นักเรียนตอบในกระดาษสามารถตอบได้ครั้งละหลาย ๆ คน ข้อสอบจะเป็นตัวหนังสือ หรือรูปภาพ สัญลักษณ์ก็ได้

6. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง และแบบทดสอบมาตรฐาน แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเองใช้สำหรับทดสอบนักเรียนที่ครูสอนเอง แบบทดสอบจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับครุมีความรู้ในการสร้างข้อทดสอบหรือไม่ และมีทักษะเพียงใด แบบทดสอบมาตรฐานสร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญในการทดสอบร่วมกับผู้ชำนาญการหลักสูตรและครู แบบทดสอบนี้ จะต้องมีมาตรฐานในการดำเนินการสอบ คະແນນเป็นมาตรฐาน เป็นการทดสอบที่มีแบบแผนและสามารถนำแบบทดสอบนี้ไปใช้กับนักเรียนต่างห้องต่างโรงเรียนได้

ดังนั้น การที่ผู้สอนจะเลือกออกข้อสอบประเภทใดนั้นต้องพิจารณาข้อดี ข้อจำกัด ความเหมาะสมของแบบทดสอบกับเนื้อหา หรือจุดประสงค์ในการเรียนรู้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ๕ ศึกษาค้นคว้าเลือกใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบเลือกตอบ (Multiple Choice)

5. จุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530: 30-3) กล่าวว่าเป็นการตรวจสอบความสามารถของสมรรถภาพทางสมองของบุคคลว่าเรียนแล้วรู้อะไรบ้าง และมีความสามารถด้านใด มากน้อยเท่าใด เช่น พฤติกรรมด้านความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า มากน้อยอยู่ในระดับใด นั่นคือ การวัดผลสัมฤทธิ์เป็นการตรวจสอบพฤติกรรมของนักเรียนในด้านพุทธิพิสัย ที่เป็นการวัด 2 องค์ประกอบตามจุดมุ่งหมายลักษณะของวิชาที่เรียน ดังนี้

1. การวัดด้านการปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบความรู้ความสามารถทางการปฏิบัติโดยให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงให้เห็นเป็นผลงานปรากฏออกมา สามารถทำการสังเกตและวัดได้ เช่น วิชาศิลปะศึกษา พลศึกษา การช่าง เป็นต้น การวัดแบบนี้จึงต้องวัดโดยใช้ “ข้อสอบภาคปฏิบัติ” (Performance Test) ซึ่งเป็นการประเมินผลพิจารณาที่วิธีปฏิบัติ (Procedure) และผลงานที่ปฏิบัติ

2. การวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา (Content) รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่าง ๆ อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอนมีวิธีการสอบวัดได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

- การสอบปากเปล่า (Oral Test) การสอบแบบนี้มักกระทำเป็นรายบุคคลซึ่งเป็นการสอบที่ต้องการดูแลเฉพาะอย่าง เช่น การสอบอ่านฟังเสียง การสอบสัมภาษณ์ที่ต้องการดูการใช้ถ้อยคำในการตอบคำถาม รวมทั้งแสดงความคิดเห็นและบุคลิกภาพต่าง ๆ เช่น การสอบปริญาณิพนธ์ ที่ต้องการวัดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ทา ตลอดจนแง่มุมต่าง ๆ การสอบปากเปล่าสามารถวัดได้ละเอียดลึกซึ้ง และคำถามก็สามารถเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมได้ตามความต้องการ

- การสอบแบบให้เขียนความ (Paper-Pencil Test or Written Test) เป็นการสอบวัดที่ให้ผู้สอบเขียนเป็นตัวหนังสือตอบ ที่มีรูปแบบการตอบอยู่ 2 แบบ คือ

1. แบบไม่จำกัดคำตอบ (Free Response Type) ได้แก่ การสอบวัดที่ใช้ข้อสอบแบบอัตนัย หรือความเรียง (Essay Test)

2. แบบจำกัดคำถาม (Fixed Response Type) เป็นการสอบที่กำหนดขอบเขตของคำถามที่จะให้ตอบ หรือกำหนดคำตอบมาให้เลือกซึ่งมีรูปแบบของคำถาม คำตอบ 4 รูปแบบ คือ แบบเลือกทางใดทางหนึ่ง (Alternative) แบบจับคู่ (Matching) แบบเติมคำ

(Completion) และแบบเลือกตอบ (Multiple Choice)

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วัฒนา พรหมจรรย์ และอินทิรา หมาดทึง (2556) ได้พัฒนาทักษะการเขียนจดหมายสมัครงานภาษาอังกฤษ (Application Letter) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สาขาภาษาต่างประเทศ โดยใช้ชุดฝึกการเขียนการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนจดหมายสมัครงานภาษาอังกฤษ (Application Letter) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สาขาภาษาต่างประเทศ โดยใช้ชุดฝึกการเขียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบทดสอบก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกการเขียนจดหมายสมัครงานภาษาอังกฤษ (Application Letter) และ แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะการเขียนจดหมายสมัครงานภาษาอังกฤษ (Application Letter) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สาขาภาษาต่างประเทศ โดยใช้สถิติ t-test ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า ทักษะการเขียนจดหมายสมัครงานภาษาอังกฤษ (Application Letter) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สาขาภาษาต่างประเทศ หลังการฝึกการเขียนจดหมายสมัครงานภาษาอังกฤษ (Application Letter) สูงกว่าก่อนการฝึกการเขียนจดหมายสมัครงานภาษาอังกฤษ (Application Letter) มีค่าทางสถิติที่ระดับ 0.04 หมายความว่าหลังการฝึกการเขียนจดหมายสมัครงานภาษาอังกฤษ (Application Letter) สูงกว่าก่อนการฝึก การเขียนจดหมายสมัครงานภาษาอังกฤษ (Application Letter) นอกจากนี้พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเขียนจดหมายสมัครงานภาษาอังกฤษ (Application Letter) ทำให้เกิดความมั่นใจในมีค่าเฉลี่ย 4.30 รองลงมาได้แก่การเขียนจดหมายสมัครงานภาษาอังกฤษ (Application Letter) ช่วยพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ย 4.29 และการเขียนจดหมายสมัครงานภาษาอังกฤษ (Application Letter) เป็นประโยชน์ในการฝึกการเขียนภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ย 4.22 ตามลำดับ

วิระภัทร์ ชาตินุช (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาโสตทักษะวิชาดนตรีสากลโดยใช้ชุดกิจกรรมตามแนวคิดของธอร์นไคค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) การพัฒนาโสตทักษะวิชาดนตรีสากลโดยใช้ชุดกิจกรรมตามแนวคิดของธอร์นไคค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 2) ศึกษาความสามารถและความคงทนของโสตทักษะวิชาดนตรีสากล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 3) ศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการพัฒนาโสตทักษะวิชาดนตรีสากลโดยใช้ชุดกิจกรรมตามแนวคิดของธอร์นไคค์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดชัยพฤกษ์มาลา แขวงตลิ่งชัน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ที่มีคะแนนในการทดสอบไม่ผ่านในรายวิชาศิลปะ ดนตรี : นาฏศิลป์หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง โสตทักษะ C เมเจอร์สเกล ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 15 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) ชุดกิจกรรมการพัฒนาโสตทักษะวิชา

ดนตรีสากลโดยใช้ชุดกิจกรรมตามแนวคิดของธอร์นไคค์ 2) แบบทดสอบความสามารถการฟังโน้ตดนตรีสากล 3) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรม ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1) การพัฒนาโสตทักษะวิชาดนตรีสากล นักเรียนทุกคนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

2) นักเรียนมีความสามารถคงทนของโสตทักษะวิชาดนตรีสากล จากการทดสอบความสามารถ ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 นักเรียนทุกคนมีคะแนนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70

3) ความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรม การพัฒนาโสตทักษะวิชาดนตรีสากล โดยใช้ชุดกิจกรรมตามแนวคิดของธอร์นไคค์ ในภาพรวมอยู่ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.29)

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนจดหมาย โดยใช้ทฤษฎีของธอร์นไคค์ในรายวิชาการตอบโต้ตอบจดหมายธุรกิจ ของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณพวิทยพัฒนาฯ ได้ดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ คือ การกำหนดประชากร เลือกกลุ่มตัวอย่าง สร้างเครื่องมือในการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 3 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณพวิทยพัฒนาฯ จำนวน 49 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 3 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณพวิทยพัฒนาฯ จำนวน 49 คน

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบ

ขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบ

- 1.ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์จากเอกสารและตำรา
- 2.สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ครอบคลุมเนื้อหาและผลการเรียนรู้ ซึ่งเป็นแบบทดสอบการเขียนจดหมายสมัครงานภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน
- 3.สร้างแบบทดสอบการเขียนจดหมายสมัครงานภาษาอังกฤษ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1.ได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัยให้กับกลุ่มตัวอย่าง
- 2.นักศึกษาทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- 3.อาจารย์สอนเกี่ยวกับ “การเขียนจดหมาย” และได้ใช้ทฤษฎีของธอร์นไคค์ในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักศึกษา
- 4.นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังเรียน
- 5.ผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลว่าครบถ้วนหรือไม่

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคำนวณค่าสถิติ เพื่อหาค่าเฉลี่ย และค่า t-test แบบ Dependent

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนจดหมายโดยใช้ทฤษฎีของธอร์นไคค์ในรายวิชาการตอบโต้ตอบจดหมายธุรกิจของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนการ มีผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียนและค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียน จากการใช้ทฤษฎีของธอร์นไคค์ ของการเขียนจดหมาย ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนการ

คะแนน	N	\bar{X}	SD.	t-test	Sig.
ก่อนเรียน	49	8.29	3.69	-14.880	.000*
หลังเรียน	49	12.76	3.39		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 1 พบว่า จากการใช้ทฤษฎีของธอร์นไคค์ในการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียน เท่ากับ 8.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.69 ($\bar{X} = 8.29$, SD. = 3.69) ค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียน เท่ากับ 12.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.39 ($\bar{X} = 12.76$, SD. = 3.39) และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียนและค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียน มีค่า t-test เท่ากับ -14.880 และค่า Sig. เท่ากับ .000 พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า จากการใช้ทฤษฎีของธอร์นไคค์ สามารถพัฒนาทักษะการเขียนจดหมายดีขึ้น

บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนจดหมายโดยใช้ทฤษฎีของธอร์นไคค์ในรายวิชาการตอบโต้ตอบจดหมายธุรกิจของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยเทคโนโลยีธรรมาภิบาลศึกษา

สรุปผล

จากการใช้ทฤษฎีของธอร์นไคค์ในการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียน เท่ากับ 8.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.69 ($\bar{X} = 8.29, SD. = 3.69$) ค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียน เท่ากับ 12.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.39 ($\bar{X} = 12.76, SD. = 3.39$) และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียน และค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียน มีค่า t-test เท่ากับ -14.880 และค่า Sig. เท่ากับ .000 พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า จากการใช้ทฤษฎีของธอร์นไคค์ สามารถพัฒนาทักษะการเขียนจดหมายดีขึ้น

อภิปรายผล

จากงานวิจัยนี้ พบว่า การใช้แบบฝึกเขียนของการเขียนจดหมาย สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของวัฒนา พรหมจรรย์ และอินทิรา หมาคั้ง (2556) ได้พัฒนาทักษะการเขียนจดหมายสมัครงานภาษาอังกฤษ (Application Letter) ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สาขาภาษาอังกฤษต่างประเทศ โดยใช้ชุดฝึกการเขียน และงานวิจัยของวิระภัทร์ ชาตินุช (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาโสตทักษะวิชาดนตรีสากลโดยใช้ชุดกิจกรรมตามแนวคิดของธอร์นไคค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่พบว่า นักเรียนมีความสามารถทนของโสตทักษะวิชาดนตรีสากล จากการทดสอบความสามารถ ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 นักเรียนทุกคนมีคะแนนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.แบบฝึกเขียนจดหมายของงานวิจัยนี้ สามารถนำไปใช้กับนักศึกษาที่จะเรียนรุ่นต่อไป
- 2.อาจารย์ท่านอื่น สามารถนำแบบฝึกเขียนนี้ไปใช้หรือปรับปรุงเพื่อทำงานวิจัยต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรเพิ่มหัวข้อการวิจัย เช่น ความพึงพอใจที่มีต่อแบบฝึกการเขียนจดหมาย
2. ควรใช้สื่อการเรียนการสอนแบบอื่น ๆ เช่น การใช้ PowerPiont การใช้สื่อออนไลน์ เป็นต้น

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาววิณา พ่วงเพ็ง
วัน เดือน ปี	26 สิงหาคม 2500
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนสาขาน้ำผึ้ง ปีการศึกษา 2517 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ) จากวิทยาลัยครูจันทระเกษม ปีการศึกษา 2526 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทบริหารธุรกิจจากวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก ปีการศึกษา 2548
ตำแหน่งหน้าที่ การงานปัจจุบัน	หัวหน้าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 และเป็นอาจารย์ประจำ สาขาภาษาต่างประเทศ ของวิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณพวิทยัพณิชยการ